

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยมีสาระสำคัญซึ่งจะได้นำมาเสนอตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์
2. สมมุติฐาน
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2

1.2 เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2

1.3 เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงาน

2. สมมุติฐานการวิจัย

2.1 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 มีสภาพการจัดการทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

2.2 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 มีปัญหาการจัดการทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.3 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา แตกต่างกัน

2.4 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาแตกต่างกัน มีสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา แตกต่างกัน

2.5 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานมีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา แตกต่างกัน

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2547 จำนวน 170 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ได้รับการสุ่มเลือกมาจากประชากร โดยมีค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ตามวิธีการสุ่มของ เตรงซ์ และ มอร์แกน (ยูทพงษ์ กัวยวรรณ, 2543 : 75 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan, 1970. *Educational and Psychological Measurement*, p. 608-609.) วิธีการสุ่ม คือ นำจำนวนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ทั้งหมดมาแบ่งชั้นภูมิตามขนาดของสถานศึกษา (Stratified sampling) ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากรายชื่อสถานศึกษาเพื่อกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาตามรายชื่อที่สุ่มเลือก ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 118 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเชิงสำรวจสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ หาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ประกอบด้วย เพศ ระดับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และสอบถามข้อมูลสถานศึกษาประกอบด้วย ขนาดของสถานศึกษา และจำนวนนักเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า ซึ่งแบ่งระดับสภาพและปัญหาของการจัดทำออกเป็น 5 ระดับ โดยปรับจากเกณฑ์ระดับคะแนนแบบของ เบสต์ (ริงสรรค์ ลุประสงค์, 2544 : 53 ; อ้างอิงจาก Best, 1977. **Research in Education.** p. 175-176)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน คือ นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ไปขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ในการออกหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จากนั้นนำหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ไปขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยใส่ช่องรับหนังสือราชการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ของแต่ละสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเตรียมในการตอบคำถาม ส่งแบบสอบถามโดยการใส่ซองน้ำตาลปิดผนึกเรียบร้อย ใส่ช่องรับหนังสือราชการของแต่ละสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 และนัดหลังจากได้รับแบบสอบถามแล้ว 15 วัน ขอให้ส่งแบบสอบถามคืนได้ที่ช่องรับหนังสือราชการของสถานศึกษาบ้านปึกสำโรงที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 หรือส่งคืนโดยตรงที่สถานศึกษาบ้านปึกสำโรง หลังจาก 15 วัน ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบการตอบแบบสอบถาม หากได้รับแบบสอบถามกลับมาไม่ครบ ผู้วิจัยจะประสานทางโทรศัพท์ขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถาม และส่งคืนให้ครบตามจำนวน หากแบบสอบถามตอบไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะประสานทางโทรศัพท์ขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามข้อที่ยังไม่สมบูรณ์ หรือกรณีแบบสอบถามสูญหาย ผู้วิจัยจะมอบแบบสอบถามฉบับใหม่ให้ตอบตามกำหนดเวลา เพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ การวิจัยในครั้งนี้ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 118 ฉบับ จากกลุ่มตัวอย่าง 118 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for windows ซึ่งมีแนวการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า อยู่ใน

ระดับใด วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ข้อมูลปัญหาในการจัดทำสารสนเทศสถานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ลักษณะที่ถามเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า อยู่ในระดับใด วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ข้อมูลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหา การจัดทำสารสนเทศสถานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ซึ่งจำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในการทดสอบสมมติฐานโดยรวมและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศสถานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยและเสนอตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2547 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ส่วนใหญ่มีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเพศชาย ร้อยละ 85.6 ส่วนใหญ่ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 67.8 ส่วนใหญ่ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามากกว่า 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 61.9 และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 300 คน) ร้อยละ 77.1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศสถานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 และเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศสถานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษาที่ผู้บริหารปฏิบัติงาน ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้สรุปได้ ดังนี้

ที่แตกต่างกัน พบว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีปัญหาการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล และการใช้ข้อมูล เพื่อการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

7. เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาแตกต่างกัน มีปัญหาการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล และการใช้ข้อมูล เพื่อการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

8. เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล และการใช้ข้อมูล เพื่อการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผลจากข้อค้นพบได้สาระสำคัญดังนี้

1. ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ส่วนใหญ่มีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเพศชาย ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีระดับวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และจบการศึกษาสูงสุดระดับวุฒิปริญญาโท ในปัจจุบันนี้ผู้บริหารสถานศึกษามาจากการสอบคัดเลือก ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่สามารถสร้างศรัทธาให้แก่ครูและผู้ร่วมงาน ทำงานเป็นทีม เป็นผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรู้ความสามารถในการบริหาร กล้าตัดสินใจกล้ารับผิดชอบ ซื่อสัตย์ โปร่งใส เป็นผู้ประสานงานที่ดี เป็นนักประชาธิปไตย เป็นผู้ดำเนินความสะอาดสนับสุนน และเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควร

พัฒนาตนเองให้มีระดับวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับวุฒิปริญญาตรี เพื่อจะได้พัฒนาตนเองเป็น **ผู้บริหารมืออาชีพในอนาคต และควรมีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษามากกว่า 10 ปีขึ้นไป** ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นช่วงระยะเวลาที่มีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาสูง จึงมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร อนันตวิทย์ (2535: 99-110) ที่กล่าวว่า ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง **11 ปีขึ้นไปถือว่าเป็น** ช่วงระยะเวลาที่สั่งสมประสบการณ์ของการทำงานสูงจึงทำให้มองเห็นภาพรวมของการบริหารงาน และมีความรู้ ความเข้าใจในปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งเป็น**ภารกิจหลักที่สำคัญยิ่งในการบริหาร** การศึกษาในปัจจุบัน

2. ผลการศึกษาสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่ามี**สภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล** การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล และ**การใช้ข้อมูล** เพื่อการจัดทำ สารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับ**สมมติฐานที่ตั้งไว้** ที่เป็นเช่นนี้อาจจะมีสาเหตุมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เห็นความสำคัญของสารสนเทศว่ามีความสำคัญต่อการ**บริหารการศึกษาในปัจจุบัน เป็นอย่างยิ่ง** จึงพยายามส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ **ด้านการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา** โดยการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมสัมมนา ในเรื่องการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา และเรื่องที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการจัดทำ สารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำสารสนเทศงานวิชาการ ในสถานศึกษาได้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ใช้ในการบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้อง กับที่ ก่อ สวัสดิทานิชย์ (2530 : 40) กล่าวว่า สารสนเทศถูกนำไปใช้ในการวางแผน การออกแบบ การตัดสินใจในทุก ๆ ด้าน ทั้งการจัดการทางการศึกษา การประเมินผล การพิจารณากำหนดนโยบาย การวางแผนหรือการปฏิบัติงานขององค์กร และระบบบริหารงาน ทุกชนิด แม้ในแต่ละสถานศึกษามีบุคลากรไม่เพียงพอ มีทรัพยากรในการบริหารจัดการศึกษา ไม่เพียงพอ และมีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาให้ครอบคลุม คือ บริหารงานวิชาการ บริหารงานบุคลากร บริหารงานงบประมาณ และบริหารงานทั่วไปพร้อมๆกัน ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนี้ **สภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาจึงมีสภาพการจัดทำอยู่ในระดับมาก** และ สาเหตุที่ในบางสถานศึกษาจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาได้มากที่สุด น่าจะมาจาก**การขาด** บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ ความชำนาญการในการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา **ขาดแคลนงบประมาณ ขาดแคลนวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดทำ การขาดความสะดวก**ในการสืบค้น

ข้อมูล ตลอดจนประสิทธิภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลาวัณย์ สกิตวงศ์ (2540 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่องการจัดสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ที่ผลการวิจัยพบว่าปัญหาในการจัดสารสนเทศของสถานศึกษาที่พบโดยส่วนใหญ่ คือ บุคลากรขาดความรู้ในการวิเคราะห์และประมวลผล ขาดแคลนงบประมาณ ขาดแคลนวัสดุและอุปกรณ์ในการดำเนินงาน เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ สวัสดิ์ จงกล (2539 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 1 ที่พบว่า ปัญหาในการจัดทำสารสนเทศที่พบโดยส่วนใหญ่คือ ปัญหาด้านการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับสารสนเทศ และบุคลากรที่ทำงานด้านนี้มีภารกิจหลายด้านมากเกินไป ขาดการสนับสนุนที่จะซื้อวัสดุและอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในงานสารสนเทศ

3. ผลการศึกษาปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่ามีปัญหาในการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล และการใช้ข้อมูล เพื่อการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาระดับหนึ่งเห็นถึงความสำคัญของสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา จึงพยายามแสวงหาความรู้ด้านการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ บุคลากรอย่างเต็มกำลังความสามารถ และปัจจุบันมีเอกสาร คู่มือ วิธีการ ในการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาที่แพร่หลาย สามารถจัดทำตามรูปแบบที่ปรากฏตามวิธีการในเอกสาร คู่มือ สถานศึกษาจึงสามารถจัดซื้อส่งสับในการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการได้ในระดับหนึ่ง อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาอาจมีการเสริมสร้างกำลังใจในการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาภายใต้ความขาดแคลนดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้บุคลากรในสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับที่ ชาติ มณีศรี (2523 : 143-144) กล่าวว่า ใจว่า การสร้างขวัญและกำลังใจเป็นสิ่งที่ผู้นำทุกระดับควรตระหนักเพราะขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นหัวใจของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ เพราะจะทำให้บุคลากรมีความมั่นใจและบังเกิดความพอใจในการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา

4. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงาน พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพในการบริหาร การศึกษาแตกต่างกัน และปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการจัดทำ สารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ การเก็บรวบรวม ข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล และการใช้ข้อมูล ไม่แตกต่างกัน คือ ทุกสถานศึกษามีสภาพการจัดทำอยู่ในระดับมาก ความไม่แตกต่างกัน อาจเกิดจากการปฏิบัติตามนโยบายการจัดทำสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อย่างสม่ำเสมอ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเน้นย้ำ และจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาเพื่อรองรับ นโยบายดังกล่าว และเพื่อรองรับ การรายงานหน่วยงานต้นสังกัด การบริการสารสนเทศทั้งจาก ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงทำให้ทุกสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระบุรี เขต 2 มีสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการไม่แตกต่างกัน **แม้ว่าจะมีผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีระดับวุฒิการศึกษา ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาแตกต่างกัน และ ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน**

5. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงาน พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน และมีประสิทธิภาพในการบริหาร การศึกษาแตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและ รายด้าน ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษา ข้อมูล และการใช้ข้อมูล ไม่แตกต่างกัน ปัญหาในการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา ที่ไม่แตกต่างกัน คือ โดยรวมมีปัญหาในการจัดทำอยู่ในระดับน้อยนั้น อาจเพราะว่านโยบายของ รัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่มุ่งเน้นให้มี การจัดทำสารสนเทศในสถานศึกษาอย่างครอบคลุมและทั่วถึง มีการส่งเสริมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีในการจัดทำสารสนเทศ มีการส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้บริหาร สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาในด้านการจัดทำสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

เพื่อปรับเปลี่ยนองค์กรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านสารสนเทศในปัจจุบัน จึงทำให้ปัญหาในการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา มีปัญหาในการจัดทำอยู่ในระดับที่น้อยเหมือน ๆ กันทุกสถานศึกษา แม้ว่าจะมีผู้บริหารสถานศึกษามีระดับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาที่แตกต่างกัน และปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามกระบวนการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารการศึกษานำไปสู่สภาพความสำเร็จของการบริหารการศึกษามีประสิทธิภาพ ดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

6.1.1 จากผลการวิจัยนี้พบว่า สภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ทุกด้าน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล และการใช้ข้อมูล มีสภาพการจัดทำเพื่อการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาให้มีสภาพการจัดทำให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นไปอีก จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และบุคลากรอย่างเพียงพอ สร้างแรงจูงใจให้ขวัญและกำลังใจ จึงจะส่งผลต่อการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

6.1.2 จากผลการวิจัยนี้พบว่า ปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ทุกด้าน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล และการใช้ข้อมูล มีปัญหาในการจัดทำเพื่อการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ดังนั้นเพื่อให้ปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาน้อยลงไปอีก การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีระดับวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้นจากเดิม หรือมีความรู้ความสามารถจากการเข้าอบรมสัมมนา และสั่งสมประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาให้มากขึ้นจะเป็นสิ่งก่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา ให้รู้จักคิด รู้จักการปฏิบัติ รู้จักการแก้ปัญหาเมื่อพบกับอุปสรรค เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น มีความรู้ความสามารถจากการเข้าอบรมสัมมนาที่พอควรขึ้น หรือมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการศึกษาที่มากขึ้นย่อมทำให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลยิ่งขึ้นตามความรู้ความสามารถ สามารถจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา และใช้สารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาบริหารการศึกษาได้

อย่างมีศาสตร์และมีศิลป์ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารการศึกษาอย่างสมบูรณ์

6.1.3 จากผลการวิจัยนี้พบว่า สภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงาน มีสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน คือ มีสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาในการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับน้อย ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดที่ดูแลการดำเนินงานนโยบายการจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษาในสังกัด จึงต้องมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษาในสังกัดมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสารสนเทศอย่างถ้วนทั่วเหมือนกัน ส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้บริหารสถานศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพิ่มพูนความเชี่ยวชาญให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการจัดทำสารสนเทศ เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสามารถจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้สารสนเทศที่มีความสมบูรณ์ ใช้ประกอบในการบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.1.4 จากผลการวิจัยนี้ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดทำสารสนเทศงานด้านอื่น ๆ คือ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษาควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ครอบคลุมการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาทุก ๆ ด้าน ให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1. การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ซึ่งเป็นการศึกษาที่ตอบคำถามของการวิจัยได้ในระดับหนึ่ง จึงน่าจะมีการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ บ้าง เช่น สภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานบุคลากร งานงบประมาณ หรืองานบริหารทั่วไปในสถานศึกษา หรือการศึกษาถึงปัจจัย หรือตัวแปรอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากระดับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

อย่างมีศาสตร์และมีศิลป์ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารการศึกษาอย่างสมบูรณ์

6.1.3 จากผลการวิจัยนี้พบว่า สภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงาน มีสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน คือ มีสภาพการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาในการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับน้อย ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดที่ดูแลการดำเนินงานบริหารจัดการจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษาในสังกัด จึงต้องมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษาในสังกัดมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสารสนเทศอย่างถ้วนทั่วเสมอกัน ส่งเสริมการศึกษาต่อของผู้บริหารสถานศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพิ่มพูนความเชี่ยวชาญให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการจัดทำสารสนเทศ เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสามารถจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้สารสนเทศที่มีความสมบูรณ์ ใช้ประกอบในการบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.1.4 จากผลการวิจัยนี้ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 กวมนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดทำสารสนเทศงานด้านอื่น ๆ คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษาควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ครอบคลุมการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาทุก ๆ ด้าน ให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1. การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ซึ่งเป็นการศึกษาที่ตอบคำถามของการวิจัยได้ในระดับหนึ่ง จึงน่าจะมีการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ บ้าง เช่น สภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานบุคลากร งานงบประมาณ หรืองานบริหารทั่วไปในสถานศึกษา หรือการศึกษาเชิงป้องกัน หรือตัวแปรอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากระดับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน และขนาดของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ที่ส่งผลต่อการจัดทำสารสนเทศในสถานศึกษา หรือการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดทำสารสนเทศในสถานศึกษา

6.2.2 การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำสารสนเทศงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ครั้งนี้เจาะจงศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 เท่านั้น จึงน่าจะมีการขยายขอบเขตของการศึกษาให้กว้างกว่านี้ โดยอาจจะศึกษาจากประชากรที่เป็นระดับจังหวัด ระดับภาค หรือระดับประเทศ เพื่อจะได้คำตอบของการวิจัยที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

4.2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำสารสนเทศในสถานศึกษาเพิ่มเติม เช่น ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพสารสนเทศของสถานศึกษา กับการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นต้น